

NAKİT SERMAYE ARTIŞINDA FAİZ İNDİRİMİNDEN YARARLANMAK İÇİN TİCARİ ESAS FAALİYET GELİRİ ELDE EDİLMEMEYE BAŞLANMIŞ OLMASI VE BU GELİRLERİN TOPLAM GELİRLERİN %75'İNDEN FAZLA OLMASI KESİN BİR ÖN ŞART MIDIR? (HENÜZ FAALİYET GELİRİ OLUŞMAMIŞ ANCAK TİCARİ FAALİYETE YÖNELİK YATIRIM YAPILAN DÖNEMDE İNDİRİM TUTARI HESAPLANAMAZ MI?)

Lebib Yalkın Mevzuat Dergisi Mart 2017 sayısında yayınlanmıştır.

Güray ÖĞREDİK
Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
MAZARS/DENGE
Direktör

ÖZET

Nakit sermaye artışında faiz indirimine yönelik Bakanlar Kurulu Kararı ve KVK Genel Tebliğinde yer verilen düzenlemelerden, ticari faaliyete yönelik olarak esas faaliyet gelirinin elde ediliyor olması ve bu gelirlerin ilgili hesap dönemine ait gelir tablosundaki toplam gelirlerin %75'inden fazla olmasının temel ve ön bir şart olup olmadığı kesin olarak anlaşılamamaktadır. Diğer bir ifadeyle, ticari faaliyete yönelik olarak yatırım döneminde olan ve doğal olarak bu yatırım döneminde gelir elde etmeye başlamamış ancak ticari yatırımlarının finansmanı için sermaye artışı yapmış bir şirket (yeni kurulmuş ve yatırımlarına başlayan bir şirket), nakit sermaye artışında faiz indirimi uygulamasından yararlanabilecek midir? Bir başka ifadeyle, fabrika inşaatı, fabrikaya dair arsa-arazi temini, faaliyetlerin icra edileceği mağaza, market..v.b. binanın inşaatı, makine-teçhizat temini, organizasyonun oluşturulması...v.b. yatırımlar (kuruluş ve örgütlenme safhası) tamamlamadan mal ve hizmet satışına başlanması teknik olarak mümkün olmadığına göre, (teşvik belgeli yatırım olsun ya da olmasın) yatırım döneminde gerçekleştirilen nakit sermaye artışları dolayısıyla –hesap dönemi içinde esas faaliyet geliri oluşmasa da- faiz indiriminden yararlanılıp yararlanılamayacağı ilgili mevzuat kapsamında yazımızda irdelenecek ve ayrıca nakit sermaye artışında faiz indirimine dair uygulamada karşılaştığımız çeşitli tereddütlü hususlar değerlendirilecektir.

ANAHTAR KELİMELELER

Sermaye, nakit sermaye artışı, nakdi sermaye artışında faiz indirimi, yatırım, yatırım teşvik belgesi, ticari faaliyet, esas faaliyet geliri, pasif nitelikli gelir, ticari faaliyet, esas faaliyet geliri, kuruluş dönemi, kuruluş sermayesi, genel indirim oranı, ilave oran, arsa, arazi, taşınmaz, bina, inşaat, borç.

1. GİRİŞ

2015/7910 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile **gelirlerinin %25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı** sermaye, organizasyon ve personel istihdamı **suretiyle yürütülen ticarî**, ziraî veya serbest meslek **faaliyeti** dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri **gibi pasif nitelikli** gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için **indirim oranı %0** olarak belirlenmiştir. Aynı kararda nakdi olarak artırılan sermayenin, **yatırım teşvik belgeli** üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait makine ve teçhizat yatırımlarında ve/veya bu tesislerin inşasına tahsis edilen arsa ve arazi yatırımlarında kullanılması durumunda, yatırım teşvik

belgesinde yer alan sabit yatırım tutarı ile sınırlı olmak üzere %50 nispetindeki genel indirim oranına **25 puan ilave** edilmek suretiyle söz konusu indirim uygulanacağı belirtilmiştir. KVK'nın 10/1-(1) bendinde ise “...**yeni kurulan** sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden.... ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'sinin, kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından **indirim konusu yapılabileceği**” hüküm altına alınmıştır. 9 Seri No.lu KVK Genel Tebliği ile uygulamaya yön vermek adına Maliye Bakanlığı çeşitli düzenlemeler yapmıştır. İlgili düzenlemelere göre ticari faaliyete yönelik olarak esas faaliyet gelirininde elde ediliyor olması ve bu gelirlerin gelir tablosundaki toplam gelirlerin %75'inden fazla olmasının temel ve ön bir şart olup olmadığı kesin olarak anlaşılamamaktadır. Diğer bir ifadeyle, ticari faaliyete yönelik olarak yatırım döneminde olan ve doğal olarak bu yatırım döneminde gelir elde etmeye başlamamış ancak ticari yatırımlarının finansmanı için sermaye artışı yapmış bir şirket (yeni kurulmuş ve yatırımlarına başlayan bir şirket veya daha önce kurulmuş olmakla birlikte ancak fiili yatırım dönemine bir ya da iki yıl sonra başlayabilmiş bir şirket), nakit sermaye artışında faiz indirimi uygulamasından yararlanabilecek midir? Bir başka ifadeyle, fabrika inşaatı, fabrikaya dair arsa-arazi temini, makine-teçhizat temini, organizasyonun oluşturulması...v.b. yatırımlar (kuruluş ve örgütlenme safhası) tamamlamadan mal ve hizmet satışına başlanması teknik olarak mümkün olmadığına göre, (teşvik belgeli yatırım olsun ya da olmasın) yatırım döneminde gerçekleştirilen nakit sermaye artışları dolayısıyla –ancak hesap dönemi içinde esas faaliyet geliri oluşmadan- faiz indiriminden yararlanılıp yararlanılamayacağına dair uygulamada tereddütler oluşmaya başlamıştır.

Her ne kadar yazımızın başlığı yeni kurulan ve yatırım dönemindeki şirketlere yönelik olsa da düzenleme oldukça yeni olduğu için doğal olarak uygulamada tereddüt edilen başka hususlar da bulunmaktadır ve zamanla bunların sayısının artması doğaldır. Yazımızda temel olarak yukarıda değindiğimiz konuyu işleyerek eleştiri ve görüşlerimizi açıklayacak ve ayrıca yeri geldikçe uygulamada karşılaştığımız çeşitli tereddütlü hususlara da değinerek eleştiri ve görüşlerimizi açıklayacağız.

2. İNDİRİM HESAPLAMASI İÇİN ESAS FAALİYET GELİRİ ŞART MIDIR?

KVK'nın 10. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinin dördüncü paragrafı ile Bakanlar Kuruluna verilen yetki 26.6.2015 tarihli ve 2015/7910 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kullanılmıştır. Anılan Bakanlar Kurulu Kararında **genel indirim oranı** %50 olarak belirlenmiş olup durumlarına göre sermaye şirketleri bu orana karar metninde yer verilen oranları eklemek suretiyle indirim uygulamasından yararlanabileceklerdir.

Nakdi olarak artırılan sermayenin, **yatırım teşvik belgeli** üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait makine ve teçhizat yatırımlarında ve/veya bu tesislerin inşasına tahsis edilen arsa ve arazi yatırımlarında kullanılması durumunda, **yatırım teşvik belgesinde yer alan sabit yatırım tutarı ile sınırlı** olmak üzere **%50 nispetinde belirlenen genel indirim oranına 25 puan ilave edilmek** suretiyle söz konusu indirim uygulanacaktır.

2015/7910 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının birinci maddesinin üçüncü fıkrasında indirim uygulamasında dikkate alınmak üzere farklı indirim oranları da belirlenmiştir. Konumuz açısından önem arz eden düzenleme şu şekildedir: “**Gelirlerinin %25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı** sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle **yürütülen ticarî, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli** gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için **indirim oranı %0**”

olarak uygulanacaktır.” Konuya yönelik olarak 9 Seri No.lu KVK Genel Tebliğinde şu örnek verilmiştir: “Örnek: (H) A.Ş. 29/7/2015 tarihinde 10.000.000 TL nakdi sermaye artırım kararı almış ve bu karar 14/8/2015 tarihinde ticaret siciline tescil ettirilmiştir. Ancak, (H) A.Ş.’nin 2015 hesap dönemine ait gelir tablosundan, **gelirlerinin %55’inin şirketin bankalarda yer alan vadeli mevduat hesaplarına işleyen faiz gelirleri ile iştiraklerden elde edilen kar payları toplamından oluştuğu görülmektedir. Buna göre, (H) A.Ş.’nin gelirlerinin %25’inden fazlası pasif nitelikli gelirlerden oluştuğu için nakdi sermaye artışı nedeniyle indirilebilecek tutarın hesaplanmasında 2015 hesap dönemi için dikkate alınacak indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır.**”

KVK’nın 10/1-(ı) bendine 6637 sayılı Kanun ile eklenmiş olan nakit sermaye artışlarında faiz indirimi müessesesi hakkında 6637 sayılı Kanunun gerekçesinde herhangi bir ilave açıklama bulunmamakta, gerekçe metninde yasa metni aynen tekrarlanmaktadır. 9 Seri No.lu KVK Genel Tebliğinde “İndirimin kapsamı” başlıklı bölümde bu uygulamanın **sermaye şirketlerinin sermaye yapılarının güçlendirilmesi amacıyla** getirildiği belirtilmiştir.

Genel Tebliğde ve Bakanlar Kurulu Kararında faiz indiriminden yararlanamayacak sermaye artış işlemleri ile kapsamda olmakla birlikte genel indirim oranı %0 olarak dikkate alınacak sermaye artış işlemleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

İndirim oranının %0 olarak uygulanacağı şirketler ve işlemler:

- **Gelirlerinin % 25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticarî, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı % 0 olarak uygulanacaktır.**
- **Aktif toplamının % 50 veya daha fazlası bağlı menkul kıymetler, bağlı ortaklıklar ve iştirak paylarından oluşan sermaye şirketleri için % 0 olarak uygulanacaktır.**
- **Artırılan nakdi sermayenin başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullanılan kısmına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı % 0 olarak uygulanacaktır.**
- **Arsa ve arazi yatırımı yapan sermaye şirketlerinde arsa ve arazi yatırıma tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı % 0 olarak uygulanacaktır.**
- **09.03.2015 tarihinden, Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 10. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinin yürürlüğe girdiği 1/7/2015 tarihine kadar olan dönemde, sermaye azaltımına gidilmiş olması halinde, azaltılan sermaye tutarına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı % 0 olarak uygulanacaktır.**

İndirim tutarının hesaplanmasında dikkate alınmayacak sermaye artışları:

- Sermaye şirketlerine **nakit dışındaki varlık devirlerinden** kaynaklanan sermaye artışları,
- Sermaye şirketlerinin **birleşme, devir ve bölünme işlemlerine** taraf olmalarından kaynaklanan sermaye artışları,
- Bilançoda yer alan **öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden** kaynaklanan sermaye artışları,

- **Ortaklardan veya Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 12. maddesi (örtülü sermaye) kapsamında ortaklarla ilişkili olan kişilerden kredi kullanılmak veya borç alınmak** suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları,
- Şirkete **nakdi sermaye dışında hisse senedi, tahvil veya bono** gibi kıymetlerin konulması suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları,
- **Bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu** şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışları,

indirim tutarının hesaplamasında dikkate alınmayacaktır.

Yukarıdaki düzenlemeleri topluca ele alarak yazı konumuz açısından değerlendirme yapacak olursak, Kanun koyucu, yürütme organı ve Mali İdare yaptıkları düzenlemeler ile **AKTİF** olarak ticari faaliyette bulunan, **KATMA DEĞER YARATAN, İSTİHDAM YARATAN,** sermayesini ticari faaliyetlerini icra etmek amacıyla kullanan, **VERGIYE TABİ TİCARİ FAALİYETTE BULUNAN** şirketlerin nakit sermaye artışlarında faiz indirimi uygulanmasını istiyor diyebiliriz. Hatta şirketin ortağına olan borcun sermayeye ilavesi ya da diğer özkaynak kalemlerinin sermayeye ilavesi suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları kapsam dışında tutularak, bu indirim için şirkete **YENİ NAKİT PARA GİRİŞİ** olması şart koşulmuştur. Aynı zamanda söz konusu sermayenin aktif, katma değerli bir ticari faaliyette kullanılması gerekmektedir; diğer bir ifadeyle **PARADAN PARA KAZANAN** şirketler, arsa- arazi yatırımları gibi alanlarda yatırım yaparak **SPEKÜLATİF KAZANÇ** sağlamaya çalışan şirketler, şirketler topluluğunu yöneten ve aktifinin %50'den fazlası iştirakler-bağlı ortaklıklar hesabından oluşan bir nevi **HOLDİNG** şirketlerde sermaye artışlarında faiz indirimi hesaplanamayacağı öngörülmüştür denilebilir. Ayrıca, tebliğde yer verilen örneği de inceleyecek olursak, söz konusu örnekte ticari faaliyetini sürdürmekte olan şirket, gelirlerinin %55'inin bankalarda yer alan vadeli mevduat hesaplarına işleyen faiz gelirleri ile iştiraklerden elde ettiği kâr payları toplamından oluşması nedeniyle genel indirim oranını sıfır (0) olarak dikkate almak zorunda kalmıştır. Bu şirketin gelir tablosundaki diğer gelirleri (aktif ticari gelirleri; esas faaliyet gelirleri) toplam gelirlerin %45'ini oluşturmaktadır. Zaten Bakanlar Kurulu Kararındaki sınırlamaya dair ifade kelime kelime analiz edilecek olursa karşımıza *"...şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticarî faaliyet..."* ifadesi çıkmaktadır. Diğer bir ifadeyle, öteden beri faaliyette bulunan, organizasyonunu kurmuş, personel istihdamını tamamlamış ve tüm bunlar ile orantılı düzeyde sermayeye sahip olan ve bunların birleşimi ile ticari faaliyetlerini icra eden şirketler düzenlemede esas alınmıştır diyebiliriz. Özetle, **tebliğde ve kararnamede yeni kurulmuş ve dolayısıyla hiçbir gelir elde etmemiş olan, yatırım döneminde olması nedeniyle gelir tablosunda hiçbir geliri oluşmayan şirketlere dair özel bir açıklama yapılmamış ve örnekler verilmemiştir. Tebliğden ve kararnameden konunun, öteden beri faaliyetlerine devam eden şirketler özelinde düzenlenmiş ve örneklenmiş olduğu izlenimini edinilmektedir.**

Oysa gerek yasa metninde gerekse diğer ikincil düzenlemelerde *"...**YENİ KURULAN sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı...**"* ifadesine yer verilmek suretiyle, yeni kurulan şirketlerin de nakit olarak karşılanmış sermayeleri faiz indirimi hesabı kapsamına dahil edilmiştir. Yeni kurulan bir şirketin hemen yüksek tutarlarda gelir elde etmeye başlaması mümkün müdür? Hele ki hesap döneminin son aylarına doğru kurulmuş bir şirketten hemen gelir elde etmeye başlaması beklenebilir mi? Yeni kurulan şirketlerin doğal bir yatırım döneminden, bir kuruluş örgütlenme safhasından geçmesi gerekmez mi? Tebliğde **"yeni kurulan"** şirketlerin özel bir başlık altında ele alınması faydalı olurdu kanaatindeyiz.

Diğer taraftan, “**Gelirlerinin % 25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticarî, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı % 0 olarak uygulanacaktır.**” düzenlemesindeki, “**gelirlerinin %25 veya fazlası**” ibaresi, **gelir tablosunda sadece pasif nitelikli gelirleri olan; pasif nitelikli gelirleri haricinde hiçbir geliri bulunmayan şirketler açısından da geçerli midir?** Örneğin: Yabancı sermayeli bir şirketin kuruluşu 5.6.2016 tarihinde tescil edilmiş ve 1.000.000 TL nakit kuruluş sermayesi Haziran ayı sonuna kadar ödenmiştir. Şirket 2016 yılı içinde kuruluş ve örgütlenme işlemlerini tamamlamış, yurt dışı merkez Türkiye’deki pazar analizlerini, çalışma biçimini, hangi malları satacağını, transfer fiyatlandırması politikalarını...v.b. operasyonel süreçlerini planlamıştır. Şirketin fiilen faaliyete geçişi Şubat 2017’yi bulmuştur. Şirket doğal olarak (**TTK’da yer alan basiretli tüccar ilkesine de uygun şekilde**) nakit sermayesinin harcanmayan kısmını vadeli mevduat hesabında değerlendirmiş ve 100.000 TL faiz geliri elde etmiştir. Gelir tablosunda başka hiçbir geliri bulunmamaktadır. Doğal olarak masrafları olduğundan 2016 hesap dönemi sonu itibariyle zarar beyan etmiştir. Bu şirket, 1.000.000 TL’lik nakit sermaye ödemesi için faiz indirimi hesaplayabilecek midir? İlgili düzenlemenin lafzını dikkate alacak olursak şirketlerin “**gelirlerinin %25 veya fazlası**” pasif nitelikli olursa indirim oranı sıfır (0) olacaktır. Yani gelir tablosunda hem aktif hem pasif nitelikli gelirler olacak, ancak pasif nitelikli gelirleri toplam gelirlerin %25’inden fazla olacaktır. (Keza yukarıda da değindiğimiz gibi, Tebliğde de Maliye İdaresi bu kapsamda bir örnek vermiştir.) Oysa bu şirketin toplam gelirlerinin tamamı pasif niteliklidir. Bu durum nasıl yorumlanmalıdır?

İlgili düzenleme, toplam gelirlerin sadece %25’i bile pasif nitelikli gelirlerden oluştuğunda genel indirim oranını sıfır olarak belirlemiş ise, gelirlerinin tamamı pasif nitelikli olan bir şirkette elbette doğaldır ki indirim oranı sıfır olacaktır şeklinde mi yorumlanmalıdır? Yoksa, ticari faaliyetlerine devam eden ancak esas ticari faaliyetlerine odaklanmak yerine paradan para kazanmayı tercih etmiş, spekülatif alanlarda sermayesini değerlendiren, esas ticari faaliyetlerine ağırlık vermeyen şirketler için bu sınırlama vardır, yoksa, ticari faaliyetlerini yerine getirmek amacıyla ticari teamüllere uygun şekilde ve “*makul süre*” zarfında kuruluş-örgütlenme işlemlerini ve yatırımlarını tamamlayan ya da “*normal süreç-makul süre*” içinde yatırımlarını sürdüren şirketlerin bu süreçlerinde doğal olarak “*basiretli tüccar*” ilkesine uygun şekilde masrafları karşılamak amacıyla henüz kullanmadıkları sermayelerinin bir kısmını atıl bırakmayarak faiz geliri getirici bir şekilde değerlendirmeleri bu düzenleme/sınırlama kapsamında değil midir? Bu konulara dair bir an evvel Mali İdare tarafından ilgili genel tebliğde ek açıklamalar yapılması ya da konuya dair bir KVK sirküleri yayınlanması çok faydalı olacaktır. Zira uygulamada bu kapsamda olan pek çok şirket bulunmaktadır ve bu şirketlerin birçoğu özelge başvurusu yapmayı düşünmektedir.

3. YATIRIM DÖNEMİ TİCARİ FAALİYETİN AYRILMAZ BİR PARÇASI DEĞİL MİDİR?

Genel Tebliğde yer verilen düzenlemeye göre, sermaye şirketleri tarafından nakdi sermaye artışına ilişkin **hesaplanan indirim tutarının kazancı yetersizliği** nedeniyle ilgili olduğu hesap dönemine ait matrahın tespitinde indirim konusu yapılamaması halinde bu indirim tutarları, **herhangi bir endekslemeye tabi tutulmaksızın izleyen hesap dönemlerine** ilişkin matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilecektir. Ayrıca, kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutarlar, **izleyen hesap**

dönemine ilişkin geçici vergilendirme dönemlerine ait geçici vergi matrahlarının tespitinde de indirim konusu yapılabilecektir.

Bu düzenlemeler konumuz açısından son derece hayati önem arz etmektedir. Keza yatırım döneminde olan ve doğal olarak henüz **ticari faaliyetlerine “gelir getirici” şekilde başlayamamış** olan ancak sermayesini **ticari faaliyetlerine başlayabilmesi için tamamlanması zorunluluk arz eden yatırımlarda** kullanan şirketlerde, yatırım döneminde indirim hesaplaması yapılamaması çok ciddi vergisel sonuçlar doğuracaktır.

Örneğin: Şirketin kuruluşu 2.2.2016 tarihinde tescil edilmiştir. Şirketin kuruluş sermayesi 25.000.000 TL’dir ve tamamı Şubat ayı sonuna kadar nakden ödenmiştir. Şirket Mart ayında kuracağı fabrika için arsa satın alımı gerçekleştirmiş ve fabrika inşaat süreci başlamıştır. Şirket bu süreçte finansman ihtiyacı için 75.000.000 TL sermaye artışı gerçekleştirmiş, sermaye artış kararı 2.4.2016’da tescil edilmiş ve bu tutar ortalar tarafından Nisan ayı sonuna kadar ödenmiştir. Fabrika inşaatının önemli bir kısmı Kasım ayı başında tamamlanmış ve bu nedenle şirket makine parkı alımına başlamıştır. Şirket üretim bandı Ocak 2017’de çalışmaya başlamış ve ilk mamuller üretilmiştir.

TCMB tarafından indirimden 2016 yılı için en son açıklanan “Bankalarca Açılan Kredilere Uygulanan Ağırlıklı Ortalama Faiz Oranlarından “**Ticari Krediler (TL Üzerinden Açılan) (Tüzel Kişi KMH ve Kurumsal Kredi Kartları Hariç)**” faiz oranının %12 olduğunu varsayalım. Bu şirket için 2016 yılı sonu itibariyle aşağıdaki şekilde indirim hesaplaması mümkün müdür?

Yasa metnine göre hesaplama, şirketlerde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından indirimden yararlanılan yıl için en son açıklanan bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50’si şeklinde olacaktır.

A	B	C	Ç	D =(AxBxCxÇ)
Nakit sermaye artışı tutarı	Ticari krediler faiz oranı	Genel İndirim Oranı	Süre	İndirim tutarı

Şubat ayında ödenmiş 25.000.000 TL kuruluş sermayesi için:

A	B	C	Ç	D =(AxBxCxÇ)
Nakit sermaye artışı tutarı	Ticari krediler faiz oranı	Genel İndirim Oranı	Süre	İndirim tutarı
25.000.000	0,12	0,50	11/12	1.375.000

Nisan ayında ödenmiş 75.000.000 TL nakit sermaye artışı için:

A	B	C	Ç	D =(AxBxCxÇ)
Nakit sermaye artışı tutarı	Ticari krediler faiz oranı	Genel İndirim Oranı	Süre	İndirim tutarı
75.000.000	0,12	0,50	9/12	3.375.000

Şirketin yatırım döneminde olması nedeniyle pek doğaldır ki 2016 yılında herhangi bir üretimi ve satışı olmamıştır. Ancak şirket ticari faaliyetine başlayabilmesi için zorunluluk arz eden yatırımları gerçekleştirmiş, organizasyonunu kurmuş ve istihdam yaratmış, inşaat sektörüne katma değer yaratmış, doğal olarak ekonomik süreçte yerini almıştır ve bunları yabancı kaynak kullanarak faiz gideri yazmak yerine sermaye artışı gerçekleştirmiş ve tüm sermaye taahhütleri nakden derhal ödenmiştir. **Yukarıda hesaplanan tutarları (toplam 4.750.000 TL) şirketin 2016 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde kazanç yetersizliği nedeniyle yararlanmadığı için “Gelecek yıla devreden nakdi sermaye artışlarından kaynaklanan faiz indirimi” satırında gösterme hakkı var mıdır?** Eğer şirket, 2017 yılında vergiye tabi bir kazanç elde ederse söz konusu tutarı beyanname üzerinde “**Kazancın bulunması halinde indirilecek istisna ve indirimler**” bölümünde göstermek suretiyle vergi matrahını azaltabilecektir ve doğaldır ki bu tutarın vergi etkisi (4.750.000 x %20=) 950.000 TL’dir. **Peki, bu mümkün müdür?**

Yukarıda bir önceki bölümde izah ettiğimiz üzere, nakit sermaye artışında faiz indirimi uygulaması için gelir tablosunda esas faaliyet gelirlerinin de yer almasını ve bu gelirlerin pasif nitelikli diğer gelirlere nazaran ilgili hesap dönemi sonu itibariyle yıllık gelir tablosunda yer alan toplam gelirlerin en az %75’i seviyesinde olmasını istenmektedir diyebiliriz. Diğer taraftan ilgili mevzuat, nakit sermaye artışının yatırım teşvik belgeli yatırımlarda kullanılıyor olması halinde (YTB’deki tutar ile sınırlı olacak şekilde) nakit sermaye artışının yatırımda kullanılan kısmı için %50 nispetindeki **genel indirim oranına** 25 puan **ilave edilmesine** müsaade etmektedir. Bu noktada karşımıza şu soru çıkmaktadır: Söz konusu yatırım, **teşvik belgeli bir yatırım ise mükelleflerin satış gelirleri (aktif nitelikli ticari esas faaliyet gelirleri) olmasa bile** indirim hesaplama hakları, hem de %75 oranında hesaplama hakları var mıdır? Ya da **gelirleri oluşmaya başlamadığı için genel indirim oranı sıfır (0)** olacak **ancak YTB’li yatırım olması nedeniyle 25 puanlık özel indirim oranı dikkate alınabilecek midir?** Bu sorunun cevabı evet ise, bu durumda bir yatırımın teşvik belgeli olmasının ya da olmamasının indirim hesaplama hakkına bu derece etki etmesi adaletsizlik değil midir ya da bu bilinçli olarak yapılmış bir düzeltme olup, teşvik belgeli yatırımlar – YTB’deki tutar ile sınırlı olacak şekilde- teşvik mi edilmektedir?

Teşvik belgeli yatırımlar bize göre genel indirim oranına (%50’ye) 25 puan ilave edilmesi suretiyle zaten özel olarak teşvik edilmektedir. Bu durumda **ilgili düzenlemenin (ilgili BKK metninin) lafzı, sermaye artışı ticari faaliyet ile doğrudan ilgili yatırımlarda kullanılırsa söz konusu nakit sermaye artışı için genel indirim oranı üzerinden hesaplama yapılabilir şeklinde yorumlanabilir mi?**

Maliye Bakanlığı, payları borsada işlem gören halka açık sermaye şirketlerinde ilave indirim oranı uygulamasına dair genel tebliğde yer verdiği örnekte “*Buna göre, (F) A.Ş.’nin gerçekleştirdiği nakdi sermaye artışı nedeniyle indirim uygulamasında dikkate alacağı indirim oranı, **DİĞER ŞARTLARIN DA SAĞLANMASI KAYDIYLA**, (%50 + %25=) %75 olacaktır.” açıklamasına yer vermiştir. Dolayısıyla şirket halka açık olsa bile, %50 genel indirim oranını kullanıp kullanamayacağı gerek genel tebliğ gerekse BKK ile getirilen kısıtlamalar kapsamında olmamasına bağlıdır.*

Keşke Maliye Bakanlığı benzer bir örneği, yeni kurulan ve yatırım döneminde olan, dolayısıyla henüz gelirleri oluşmamış bir şirket için de verseydi. Bilindiği üzere, bilhassa yeni kurulacak sanayi işletmelerinde çok ciddi kuruluş sermayeleri söz konusu olmaktadır. Oysa İdarenin YTB’li yatırımları açıklarken kullandığı örnekte yer verdiği şirket, payları borsada işlem gören, geçmişten beri faaliyetlerine devam eden bir şirkettir.

Bize göre, yatırım faaliyeti/yatırım türü/yatırım yeri (kısacası yatırım) teşvik kapsamında olsun ya da olmasın mükelleflerin indirim hesaplama hakkı olmalıdır. YTB’li yatırımlarda söz konusu tutar nasıl ki YTB’deki yatırım tutarı ile sınırlanmıştır, YTB’siz yatırımlarda ise mükellef nakit sermaye artışını doğrudan doğruya ticari faaliyeti ile bağlantılı yatırım faaliyetlerine harcadığını tevsik ettiği müddetçe indirim hesaplayabilmelidir. Tebliğdeki ifadelerden destek alarak bir başka şekilde şöyle ifade etmek isteriz ki, nakdi olarak artırılan sermayenin, üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait makine ve teçhizat yatırımlarında ve/veya bu tesislerin inşasına tahsis edilen arsa ve arazi yatırımlarında kullanılması durumunda indirim uygulanmalıdır. Tabii yatırım türü sadece sınai yatırımlar ile kısıtlanmamalıdır. Örneğin: Bir mağazalar zinciri gerçekleştirdiği nakit sermaye artışını yeni mağazalar açmak (bu mağazalar için bina inşası, arsa temini veya mevcut binaların yıkılarak yeniden yapılması, modernize edilmesi, mağazanın içinde faaliyete yönelik olarak makine-teçhizat, demirbaş ve donanımlar alınması...v.s.) suretiyle ekonomiye katma değer yaratacak, yeni istihdam oluşmasına imkan verecek, ticari faaliyetlerinin gelişmesine ve dolayısıyla ticari kazancının ve pek tabii buna bağlı olarak vergiye tabi kazancının artmasına neden olacak şekilde kullanırsa, bizce bu yatırım için kullanılan nakit sermaye artışı için de faiz indirimi hesaplanabilmelidir düşüncesindeyiz.

Bununla birlikte BKK’da yatırım dönemindeki şirketlere yönelik bir değişiklik yapılmadığı müddetçe, Mali İdare, tebliğde birkaç yerde kullanmış olduğu “**diğer şartların da sağlanması kaydıyla**” yaklaşımını yatırım dönemindeki şirketler için de sergileyecektir düşüncesindeyiz.

4. HEM İLAVE PUAN HAKKI BULUNAN VE HEM DE İNDİRİM ORANI SIFIR (0) OLARAK UYGULANACAK ŞİRKETLERİN DURUMU

BKK’nda bazı işlem ve sektörler için *ilave puan* öngörülmüşken, bazı sektör ve durumlar için ise *genel indirim oranı sıfır* olarak belirlenmiştir. Bu noktada da karşımıza “**genel indirim oranı sıfır olarak belirlenen şirketlerin, her halükarda “nakdi sermaye artırımında faiz indiriminden” faydalanamayacakları mı, yoksa sadece genel orandan faydalanamayıp, şartları taşımaları halinde ilave puanlar nedeniyle indirim uygulamasından yararlanabilecekler midir**” sorunu çıkmaktadır.

Örneğin BKK ile gelirlerinin %25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticarî, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı sıfır olarak belirlenmiştir. Yani bu şirketler anılan uygulama kapsamında kazançlarından herhangi bir tutar indiremeyeceklerdir. Ancak aynı şirketin aynı zamanda halka açık olması halinde, halka açık olma için belirlenen ilave 25 veya 50 puanlık indirim oranından faydalanması mümkün olabilecek midir? Bu konuda anılan Kararda bir hüküm bulunmamaktadır.

BKK ile kanunda yer alan genel indirim oranının bazı şirketler ve işlemler için (0) olarak belirlendiği, oranın (0) olarak belirlendiği sektörlerde ve işkollarında faaliyette bulunan şirketlerin Kanunda yer alan genel indirim oranı olan % 50’den faydalanamayacakları ancak gerekli şartları taşımaları kaydıyla yine BK tarafından belirlenen ilave indirim oranından faydalanabilecekleri görüşü bulunmaktadır. Buna göre, gelirlerinin %25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticarî, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet

satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri genel indirim oranından faydalanamayacak ancak bu şirketinin aynı zamanda sermayesinin % 50 ve üzerinde halka açık olması halinde bu durum için BK tarafından belirlenen ilave % 50 indirim oranından faydalanması mümkün olacaktır. ¹ Bu şekilde bir yaklaşım, yukarıda detaylı şekilde açıklamaya çalıştığımız üzere, teşvik belgeli olmayan bir ticari yatırım dönemini de faiz indirimi hesaplama kapsamından çıkaracak, diğer bir ifadeyle, yatırım tamamlanıp toplam gelirlerin en az %75'inden fazlası esas faaliyet gelirlerinden oluşmadan faiz indiriminde kullanılacak indirim oranını %0 olarak gösterecektir.

Bize göre ise yukarıda da bilhassa yatırım dönemindeki şirketler açısından açıkladığımız görüş ve önerilerimiz dikkate alacak olursa, söz konusu ek indirim tutarları ilgili mevzuatın lafzında da yer aldığı üzere "**ilave**" olarak verilmektedir. Bu durumda, ticari faaliyetlerine başlayabilmek için zorunlu birinci adım olan yatırım dönemindeki şirketler *-henüz esas faaliyet gelirleri oluşmaya başlamasa da-* bizce %50 genel indirim oranı üzerinden faiz indirimi hesaplayabilmelidir. Eğer bu yatırım teşvik belgeli bir yatırım ise YTB'deki tutara isabet eden kısım için indirim oranı %75 olmalıdır. Bize göre ilgili BKK'da yatırım dönemindeki şirketler açısından da indirimden yararlanılması mümkün olup, sadece yatırım YTB'li ise ilaveten 25 puandan yararlanma hakkı mevcuttur.

Bizce, "*Nakdi olarak artırılan sermayenin, **yatırım teşvik belgeli** üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait makine ve teçhizat yatırımlarında ve/veya bu tesislerin inşasına tahsis edilen arsa ve arazi yatırımlarında kullanılması durumunda, **yatırım teşvik belgesinde yer alan sabit yatırım tutarı** ile sınırlı olmak üzere 25 puan ilave edilmek suretiyle söz konusu indirim uygulanacaktır.*" düzenlemesinin mefhumu muhalifinden hareketle, eğer yatırım teşvik belgeli değilse ilave 25 puan söz konusu olmayacaktır, ancak bu durum nakit sermaye artışının yatırımlarda kullanılması halinde indirim hesabı yapılabilmesi sonucunu doğuracaktır. Bu metnin "*Nakdi olarak artırılan sermayenin, üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait makine ve teçhizat yatırımlarında ve/veya bu tesislerin inşasına tahsis edilen arsa ve arazi yatırımlarında kullanılması durumunda, indirim uygulanacaktır.*" şeklinde okunması mümkün olmalıdır düşüncesindeyiz.

Söz konusu %25'den fazla pasif nitelikli gelire sahip olunması durumu bizce esas işlerine odaklanmak yerine paradan para kazanmayı tercih eden, kuruluş sözleşmesindeki ana faaliyet konusunu icra etmek yerine spekülatif kazançlar peşinde koşan şirketler içindir.

Aksi bir düşünce tarzı, yasa metninde yer alan "*.... **YENİ KURULAN sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından indirimden yararlanan yıl için en son açıklanan "Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı"** dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'si kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir. **Matrahın yetersiz olması nedeniyle ilgili dönemde indirim konusu yapılamayan tutarlar, sonraki hesap dönemlerine devreder.***" hükmünün nasıl hayat bulacağını da ifade etmesi gerekecektir düşüncesindeyiz. Yasa hükmü ile **yeni kurulan şirketlere de bu hak verilmişken**, yeni kurulan ve ticari teamüller kapsamında normal yatırımlarına başlayan, kuruluş-örgütlenme döneminde olan, bina, makine-teçhizat alımlarını yapan, ticari organizasyonunu ve kadrosunu kuran ve tüm bunları makul süreler içinde hayata

¹ İstanbul YMM Odası, 2015/Ekim Mali Mevzuat Platformu, "KURUMLARDA ÖZKAYNAKLA FİNANSMAN TEŞVİKİ (SERMAYEDE AMORTİSMAN) UYGULAMASINA İLİŞKİN SORUNLAR" başlıklı raporu. <http://istanbulymmoo.org.tr/resimler/dosyalar/1377.pdf> (Erişim: 23.4.2016)

geçiren bir şirketten nasıl olur da hemen esas faaliyet geliri elde etmesi, nasıl olur da hemen kâra geçmesi beklenebilir ve buna bağlı olarak “senin gelir tablonda aktif nitelikli gelirlerin yok, kuruluş sermayeni ise basiretli bir tüccar gibi davranarak masraflarını karşılamak için kullanmadığın vakitler mevduatta değerlendirerek faiz geliri etmişsin, bu pasif nitelikli gelirlerin nedeniyle indirim hesaplayamazsın” denir? Bu yaklaşım yasa ile verilen hakkın uygulamada geri alınması anlamına gelmez mi? Ya da “yatırımın YTB kapsamında olsaydı sorun olmazdı ama sen teşvik belgeli bir yatırım yapmıyorsun, tamam kabul, ticari faaliyetin için zorunlu yatırımları yapıyorsun ve bu süreçte inşaat sektörü başta birçok alanda katma değer yaratılmasını sağlıyorsun ve bu yatırımların ile istihdam yaratacak ve neticesinde ticari faaliyetlerin ile ekonomiye katkı olacak ama maalesef teşvik belgeli yatırım olmadığı için ne genel indirim oranında ne de ek 25 puanlık indirim oranından indirim hesaplayamazsın” mı denilecektir?

Konu mevzuat açısından oldukça farklı yorumlara ve tartışmalara açıktır. Durumu bu kapsamda olan mükelleflerin bir an evvel özelge talebinde bulunmaları tavsiyemizdir. Özelge yanıtı geç gelir ya da olumsuz yanıt gelmesi halinde ise ihtirazi kayıtla beyan seçeneğini mali müşavirleri ile değerlendirmeleri tavsiyemizdir.

Diğer taraftan, halka açık şirketlerin gayrıfaal durumda olmaları ya da toplam gelirlerinin %25’inden fazlasının pasif nitelikli gelirlerden oluşması hemen hemen karşılaşılabilecek bir imkânsız bir ihtimaldir diyebiliriz. Bu şirketlerde “gelirlerinin %25 veya fazlası pasif nitelikli gelirlerden oluşması halinde genel indirim oranının %0 olarak uygulanması” kısıtı pek söz konusu olmaz kanaatindeyiz. Bu şirketlerden Holding tipi şirketlerin ise ilgili BKK’da düzenlenen “*Aktif toplamının % 50 veya daha fazlası bağlı menkul kıymetler, bağlı ortaklıklar ve iştirak paylarından oluşan sermaye şirketleri için % 0 olarak uygulanacaktır.*” ya da “*Artırılan nakdi sermayenin başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullandırılan kısmına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı % 0 olarak uygulanacaktır.*” kısıtlamaları ile karşılaşmaları yüksek olasılıktır. İşte bu durumda yine aynı soru karşımıza çıkacaktır. Aktif toplamının %50’den fazlası iştirak hisselerinden oluşan fakat BİST’de işlem gören halka açık bir Holding şirket için genel indirim oranı %0 olacak lakin halka açıklık oranına göre %25 veya %50 indirim oranından yararlanma hakkı olacak mıdır? Bizce olmalıdır. Çünkü Holding şirketlerin kuruluş amacı (esas ticari konuları) kendisi veya başkaları tarafından kurulmuş veya kurulacak şirketlerin sermaye ve yönetimine katılarak bunların, yatırım, finansman, organizasyon ve yönetim konularına toplu bir bünye içerisinde ve modern işletmecilik kaideleri çerçevesinde çözümler getirmek, riski dağıtmak, ekonomide oluşan değişikliklere karşı yatırımların güvenli bir şekilde sürdürülmesini sağlamak, bir grup olunmasının sağlayacağı sinerjiden yararlanarak yatırımların verimliliğini ve kârlılığını arttırmak ve benzeri diğer faaliyetler şeklinde özetlenebilir. Dolayısıyla bu şirketlerin esas faaliyet konusu bunlardır. Lakin ilgili düzenlemelerde şirket sermayesi ile diğer şirketlerin sermayesine iştirak edilmesi, aktif yapısının iştiraklerden olunması gibi durumlar için genel indirim oranının sıfır olacağı çeşitli kısıtlar ile birkaç defa vurgulanmıştır. Dolayısıyla Holding şirketler açısından mevzuatın zorlanarak genel indirim oranı açısından genişletici yorum yapılması pek mümkün olmayacaktır kanaatindeyiz. Ancak bu şirketler BİST’te işlem görüyorsa bizce halka açıklık oranlarına göre ilave indirim oranlarını esas alabilmelidirler. Ancak bu konuda da farklı yaklaşım ve yorumlar ile tartışmalara açıktır. Bu konuda da tavsiyemiz özelge istenmesi yönünde olacaktır.

5. ESAS FAALİYET GELİRİ KİRA GELİRİ OLAN ŞİRKETLERİN DURUMU

İlgili Kararnamede aşağıdaki kısıtlamalara yer verilmiştir:

“Gelirlerinin % 25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütölen ticari, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı % 0 olarak uygulanacaktır.”

“Arsa ve arazi yatırımı yapan sermaye şirketlerinde arsa ve arazi yatırımına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere indirilebilecek tutarın hesaplanmasında indirim oranı % 0 olarak uygulanacaktır.”

Normal ticaret şirketleri için kira gelirleri pasif nitelikli gelir olarak tanımlanabilir. Ancak ESAS FAALİYET KONUSU gayrimenkul inşaata ve bu inşaat sonucu ortaya çıkan binalardaki bölümleri kiraya vermek ve kiracılara (otopark, güvenlik, temizlik..v.b.) hizmetler üretmek olan şirket nakit sermaye artışlarında faiz indiriminden yararlanabilecek midir?

Kira geliri ESAS FAALİYET GELİRİ olan bu şirketlerin durumu ne olacaktır?

Bu şirketlerin yaptıkları arsa ve arazi yatırımları SPEKÜLATİF amaçlı yatırımlar olmayıp, üzerine inşaa edecekleri binaları ileride kiraya verecekler ve ticari gelir edeceklerdir. Yani arsa ve arazi yatırımları spekülâtif amaçlı değil ticari amaçlı yatırımlardır. Bu şirketlerde arsa ve arazi alımında kullanılan nakit sermaye artışları faiz indiriminden yararlanamayacak mıdır?

Konu hakkında www.gib.gov.tr özeldeler bölümünde yayınlanan 4 Ocak 2017 tarihli ve 62030549-125[10-2016/223]-2757 özeldede,

“İlgide kayıtlı özeldge talep formunda, Vergi Dairesi Müdürlüğünün vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, gayrimenkul alım-satım, kiralama ve inşaat hizmetleri faaliyetinde bulunduğunuz, faaliyet gelirlerinizin tamamının kira gelirlerinden oluştuğuş, ana faaliyetiniz olan kiralama hizmetlerinin Şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütöldüğüş, 29/07/2015 ve 08/12/2015 tarihlerinde sermaye artırımı yaptığınız, sermaye artırımının kaynağı olarak ortaklarınızın herhangi bir borç veya kredi kullanmadığı, 2015 yılı içerisinde ortakların da Şirketinizden herhangi bir borç veya kredi alımının söz konusu olmadığı belirtilerek nakdi sermaye artırımından kaynaklanan faiz indiriminden yararlanıp yararlanmayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; söz konusu indirimin uygulanmasında kira gelirleri pasif nitelikli gelir olarak kabul edilecek olup satışa yönelik bina projeleri için mali, teknik ve fiziksel araçların bir araya getirilmesi suretiyle konut veya diğer amaçlı kullanıma yönelik bina projelerinin organize edilmesi faaliyeti ile iştiğal eden şirketinizin gelirlerinin %25 veya fazlasının şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütölen ticari, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikteki gelirlerden oluşması halinde nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi oranı % 0 olarak uygulanacaktır.”

Özeldede göröldüğüş üzere Maliye konuyu tamamen lafzî şekilde ele almış ve kira geliri esas faaliyet geliri olsa dahi, kira gelirleri ilgili mevzuatta “pasif nitelikli” gelir olarak zikredildiğiş

için, gelirlerin %25'inden fazlası kira geliri ise nakdi sermaye artırımında faiz indiriminden yararlanılamayacağına (genel indirim oranının %0 olacağına) dair görüş verilmiştir.

Diğer taraftan ilgili BKK'da "**arsa ve arazi yatırımları**" sayılmıştır %0'lık genel indirim oranı gerekçesi olarak. Peki, şirketler nakit sermaye artışlarını **bina, daire** yatırımlarında kullanırlarsa %50 genel indirim oranından yararlanabilecekler midir?

Bir diğer konu ise, üzerine inşaat yaparak satmak ya da bu inşa edilecek binadaki bağımsız bölümleri kiraya vererek gelir elde edecek olan gayrimenkul şirketi, bu amaçla satın aldığı arsaya aynı yıl içinde inşaat işine başlayamamıştır. Söz konusu faaliyetler ve bu faaliyetlerden elde edilecek gelirler şirketin esas faaliyet geliri kapsamındadır. Ancak aynı yıl inşaat işi başlayamamıştır. Takip eden yılın Nisan ayı sonuna kadar da herhangi bir işlem (yapı ruhsatı alınması..v.b.) gerçekleşmemiştir. Şirket takip eden yılın Haziran ayında yapı ruhsatını almış ve inşaata başlamıştır. Bu şirket faiz indirimden nasıl yararlanabilecektir? Şirket yatırım yapmak amacıyla arsa almamıştır. Bu arsa üzerine bina inşa edecek ve bu binadan gelir temin edecektir. Lakin ilk yıl inşaat başlamadığı için bizce indirimden yararlanmamalı, söz konusu arsa yatırım amaçlı alınmış bir arsa olarak kabul edilmelidir. Takip eden yıl inşaat faaliyeti başlarsa bu yıl içinde durum yeniden değerlendirilmelidir düşüncesindeyiz.

6. GENEL İNDİRİM ORANININ %0 OLMASINA NEDEN OLAN OLAY SONRAKİ DÖNEMLERDE ORTADAN KALKARSA

Nakit sermaye artışını arsa ve arazi yatırımında kullanan şirketler, söz konusu arsa veya araziye satıp nakit tahsilat yaptıkları dönemde (diğer şartlar da mevzuatsa) faiz indirimi hesaplayabilecekler midir?

Yatırım döneminde herhangi bir ticari geliri olmayan ancak bankadaki nakit kaynaklı sırf bir miktar faiz geliri, kur farkı geliri olduğu için %25 pasif nitelikli gelir kısıtlaması nedeniyle nakit ödenmiş kuruluş sermayesi için genel indirim oranının %0 olarak dikkate alındığı bir şirket, devam eden yıllarda faaliyete geçmesi sonucunda (diğer şartlarda mevcutsa) genel indirim oranını %50 olarak dikkate alabilecek midir?

Nakit sermaye artışını iştirak hissesi alımında kullanmış şirket, devam eden yıllarda bu iştiraki satması halinde hesaplama hakkına sahip olacak mıdır?

Nakit sermaye artışı yapan fakat aktif toplamının %50'sinden fazlası iştirak, bağlı ortaklık hesaplarından olduğu için indirimden yararlanmayan şirket, iştirak ve bağlı ortaklıkların aktif toplamdaki payının %50'den az olduğu hesap dönemlerinde indirim hesaplayabilecek midir?

Bizce yukarıdaki tüm soruların cevabı "evet" olmalıdır. Keza genel tebliğde de açıklandığı üzere sermaye şirketleri gerçekleştirdikleri nakdi sermaye artışları üzerinden, nakdi sermaye artışının yapıldığı hesap döneminden itibaren başlamak üzere **izleyen her bir hesap dönemi için ayrı ayrı** indirim uygulamasından yararlanabileceklerdir. Dolayısıyla nakit sermaye artışı için **her yıl yeni bir durum değerlendirmesi** yapılacak ve genel indirim oranının %0 olmasını gerektiren bir durum bulunmuyorsa, ilgili yıldaki TCMB faiz oranı esas alınmak suretiyle %50 genel indirim oranına göre hesaplama yapılacaktır. Dolayısıyla nakit karşılığı konulan sermaye işletmede kaldığı, bir diğer ifadeyle sermaye azaltımı yapılmadığı süreçte, **sürekli nitelikte** bir indirim hakkı kazanılmaktadır.

Gelirlerinin % 25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticarî, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşan sermaye şirketleri için indirim oranı % 0 olarak uygulanacaktır. Söz konusu pasif nitelikli gelirlerin tespitinde, hesap dönemine ait gelir tablosundaki veriler dikkate alınacaktır. **Diğer taraftan söz konusu tespit her yıl yeniden yapılarak, indirimden yararlanıp, yararlanılmayacağı belirlenmesi gerekir.** Örneğin, 2016 yılında sermayesini nakit karşılığı artıran, fakat gelirlerinin % 25'i pasif nitelikteki gelirlerden oluşan bir şirket 2016 yılında indirimden yararlanamayacaktır. Ancak, 2017 yılında söz konusu şirketin pasif gelirlerinin oranı % 25'ten daha az olursa, indirimden yararlanması gerekir.²

Keza tebliğin "10.6.4.2.3" no.lu kısmında aşağıdaki örnek verilmiştir:

"Örnek 2: 17/9/2015 tarihinde 5.000.000 TL nakdi sermaye artırımında bulunan (T) A.Ş. sağladığı bu kaynağın 2.000.000 TL'sini ortağına 27/10/2015 tarihinde borç olarak vermiştir.

*(T) A.Ş.'nin 5.000.000 TL tutarındaki nakdi sermaye artırımının, ortağına borç olarak verdiği 2.000.000 TL'si için indirilebilecek tutarın hesaplanmasında dikkate alacağı indirim oranı %0 olacaktır. Ancak nakdi sermaye artırımının kalan 3.000.000 TL'lik kısmı için, diğer şartların sağlanması kaydıyla, tespit edilecek orana göre indirim uygulamasından yararlanabilecektir. Öte yandan, **borç olarak verilen 2.000.000 TL'nin kısmen veya tamamen tahsil edildiği dönemden itibaren, tahsil edilen tutarla sınırlı olmak üzere indirim uygulamasından faydalanılması mümkündür.**"*

Tebliğde ortağı borç olarak verilen tutar için indirim oranının %0 olacağı belirtilmiştir. Eğer nakit sermaye artışı öncesinde de 131-Ortaklardan Alacaklar Hesabında bir bakiye mevcutsa, nakit sermaye artışının tescil edildiği tarih sonrasında 131 hesaba yapılan kayıtlar için mi %0 indirim oranı dikkate alınacaktır yoksa yılsonu itibariyle hesabın bakiyesinin tamamı %0 indirim tutarı uygulanacak meblağın tespitinde esas alınacaktır? Tabii burada olması gereken, nakit sermaye artışının tescil tarihi öncesinde verilen borçların %0 uygulanacak tutarın tespitinde hariç tutulmasıdır. Çünkü bu borçlar şirketin diğer kaynaklarından verilmiştir. Ancak sürekli bir şekilde çalışan (borç verme ve tahsil etme işlemleri sürekli olan) bir hesapta bu sürecin takibi zor olacaktır. Zira tahsilatlar sermaye artışının tescili öncesinde verilen borçtan mı olmuştur yoksa tescil tarihi sonrasında verilen borçlardan mı? Bizce tahsilat tutarları, tescil tarihi itibariyle mevcut bakiyeye ulaşana kadar eski borçtan düşülmelidir. Bu tarihten sonra ise söz konusu hesabın yıl sonu bakiyesi dikkate alınabilir. Tabii bu konuya dair de genel tebliğde ilave açıklama ve örnek verilmesi bizce elzemdir.

Ancak tebliğde yer verilen aşağıdaki örneğe göre, sermaye artışı işlemi öncesinde de ortaktan bir alacak mevcutsa, sermaye artışının ortaktan olan alacak kısmı kadarının indirimden yararlanamayacağı ifade edilmiştir!

"Örnek: (A) Ltd. Şti. 4/5/2015 tarihinde, %50 oranında ortağı olan Bayan (D)'ye 1.000.000 TL borç vermiş olup bu tutarı "Ortaklardan Alacaklar" hesabında izlemektedir. 15/7/2015 tarihinde (A) Ltd. Şti.'nin sermayesinin nakdi olarak 2.000.000 TL artırılması kararı alınmış ve bu tutarın %25'i olan 500.000 TL aynı tarihte ortaklarca şirketin banka hesabına yatırılmıştır. Nakdi sermaye artışına ilişkin karar 22/7/2015 tarihinde ticaret siciline tescil

² Mehmet EMEK KURT, "Nakdi Sermaye Artışlarında Faiz İndirimi Uygulamasıyla İlgili Belirsizlikler Giderildi (Mi)" Vergi Dünyası, Nisan 2016

ettirilmiştir. Bayan (D) sermaye taahhüdünün geri kalan 750.000 TL'sini 31/7/2015 tarihinde ortağı olduğu (A) Ltd. Şti.'nin banka hesabına yatırmak suretiyle yerine getirmiş olup şirketten 4/5/2015 tarihinde almış olduğu 1.000.000 TL tutarındaki borcunu henüz ödememiştir.

Ortaklar tarafından, kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları indirim tutarının hesaplanmasında dikkate alınmayacağından, Bayan (D) tarafından sermaye taahhüdüne ilişkin olarak ödenen 1.000.000 TL için, Bayan (D)'nin 4/5/2015 tarihinde almış olduğu 1.000.000 TL borç ödeninceye kadar (bu borcun kısım ödenmesi halinde ödenmeyen tutar ile sınırlı olmak üzere) indirimden yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

Tebliğde, ortaklarından alacağı olan bir şirketin yaptığı sermaye artırımını yapması durumunda, artırılan sermayenin alacak tutarını aşan kısmı için faiz indiriminden yararlanılabileceği, alacak tutarı kadar olan kısım için ise alacak tahsil edilinceye kadar yararlanılamayacağı yukarıdaki örnekle açıklanmıştır. Tebliğde açıklamanın gerekçesi olarak, kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışlarının indirim tutarının hesaplanmasında dikkate alınamayacağı yönündeki kanun hükmü gösterilmiştir.

Gerçek hayat tebliğde yer verilen örnek gibi basit olmayabilir. 131-Ortaklardan Alacaklar Hesabı çok sık işlem gören bir hesap olabilir. Uygulamada nakit sermaye artışı yapan ama diğer taraftan 131-Ortaklardan Alacaklar Hesabı da bulunan şirketler ciddi sıkıntı ile karşılaşabilir. Diğer taraftan, hem sermaye artışı yapan hem de şirketinden borç para çeken firma sayısının pek fazla olacağını düşünmüyoruz. Genelde bu tip şirketlerde zaten ortağın amacı şirketin kaynaklarını kullanmak şeklinde olmakta ve vergisel yönden eleştiri ile karşılaşmamak için şirketler hesaba faiz hesaplamak suretiyle gelir yaratmaktadırlar. Hatta bu tip şirketler genellikle 4-5 yılda bir çıkan vergi aflarını sabırsızlıkla beklemekte ve söz konusu hesapları bedelini ödeyerek kapatmaktadırlar.

Tebliğ'de yer verilen bir diğer örnekten, nakit karşılığı sermaye artışına konu kaynaklar doğrudan arsa veya arazi yatırımında kullanılmasa, bir diğer ifadeyle arsa veya arazinin alımı farklı kaynaklar kullanılarak (örneğin banka kredisi) yapılırsa dahi, sadece arsa veya arazi satın alınması nedeniyle, arsa / arazi alımında kullanılan tutarla sınırlı olmak üzere indirim uygulamasından yararlanmanın mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Bu görüşe katılmadığımızı belirtmek isteriz. Görüşümüz, nakit sermaye artışının doğrudan kullanıldığı arsa / arazi yatırımlarında indirimin geçerli olmaması gerektiği yönündedir. Şayet nakit sermaye artışı ile sağlanan kaynak **doğrudan** arsa / arazi yatırımlarında kullanılmıyor ise, indirimden yararlanılması gerektiği görüşündeyiz. Dolayısıyla Tebliğ'in tartışmaya açık en önemli noktalarından birisi; nakit sermaye artışına konu kaynaklarla hiçbir ilgisi bulunmayan arsa / arazi alımlarında, indirim uygulamasının kısıtlanması sorunudur. Ayrıca Tebliğ'de yapılan açıklamanın mefhumu muhalifinden, arsa / arazi yatırımı yaptığı gerekçesiyle indirim hakkı kısıtlanan mükelleflerin, sonraki dönemlerde söz konusu arsayı / araziye yahut aktiflerinde farklı arsayı / araziye satmaları durumunda, daha önce getirilen kısıtlamanın artık mevcut olmayacağı sonucu çıkmaktadır.³

Bu konularda Maliye Bakanlığı tarafından tereddütleri gidermek amacıyla genel bir açıklama ve düzenleme yapılması, örnekler verilerek izahat yapılması faydalı olacaktır kanaatindeyiz.

³ Mehmet EMEK KURT, a.g.m.

7. NAKİT SERMAYE ARTIŞI YAPMAK MANTIKLI MIDIR? İNDİRİM UYGULAMASI NAKİT SERMAYE ARTIŞLARINI GERÇEKTEN TEŞVİK EDECEK MIDİR?

Bu kanuni düzenleme ile amaçlanan şirketlerin sermaye yapılarının güçlendirilerek şirketlere nakdi sermaye girişi teşvik edilmektedir. Ancak bilindiği üzere paranın getirisi faizdir.

Örneğin: 2016 yılın (A) A.Ş.'nin şirketi 5.000.000 TL nakit sermaye artışı yapmıştır. Sermaye artışı Ocak 2016'da tescil edilmiştir. 2016 yılı sonu itibariyle TCMB'nin ilgili faiz oranının %12,50 olduğunu varsayalım. Diğer şartlarında sağlandığını kabul edelim. Bu durumda şirketin 2016 yılında vergiye tabi kazancından indirebileceği tutar 312.500 TL olacaktır. Sağlanacak vergi tasarrufu ise 62.500 TL olacaktır. Oysa şirket ortakları 5.000.000 TL'yi aynı süre zarfında 12 ay boyunca vadeli mevduat hesabında tutarsalardı (vadeli hesap faizlerinin 2016 yılında ortalama %10 civarı olduğunu düşünelim) brüt 500.000 TL faiz geliri, %15 stopaj sonrası 425.000 TL faiz geliri elde edeceklerdi. Tevkifata tabi tutulan bu gelir ise gelir vergisi beyanına konu olmayacaktır.

Böyle bir durumda paranın mevduatta değerlendirilmesi daha mantıklı gözükmele birlikte şirkete konulacak sermaye etkin bir şekilde kullanılır, kârlı işler yaratılır ve toplamda şirketin hasılatı arttırılarak, büyüme sağlanırsa, ortakların kâr payı olarak elde edecekleri tutar vadeli mevduat faizinden çok daha fazla olabilir. Bu nedenle sermaye artışlarının şirketlerde ne şekilde kullanılabileceği önemlidir.

Zira literatürde “finansal kaldıraç” olarak adlandırılan durumda tam olarak budur. Şirketlerin tüm yatırımların özkaynak yerine yabancı kaynak ile finanse etmesi şirketlerin kârlılıklarını ve özkaynak verimliliklerini artırabilir. Yani kullanılan yabancı kaynak nedeniyle katlanılacak finansman giderlerinden çok daha fazla kazanç elde ediliyorsa şirketin yabancı kaynağı verimli şekilde kullandığı ve nakit sermaye artışı yapmadan özkaynaklarını (kâr elde ederek) arttırdığı kabul edilecektir. İşte burada şirketlerin finansman maliyetlerine katlanarak yatırım yapmak yerine nakit sermaye artışı yapmak suretiyle yatırımlarını gerçekleştirmeleri gerçekten teşvik edilmek isteniyorsa, bizce indirim oranlarının çok daha yüksek belirlenmesi gerekir kanaatindeyiz.

8. SONUÇ

“Sermaye artırımında indirim” ya da diğer adıyla “Nakdi sermaye artışından kaynaklanan faiz indirimi” uygulaması mevzuatımızda yerini yeni almıştır. Uygulamaya dair tebliğ kanuni düzenlemenin (6637 sayılı Kanun) Resmi Gazete’de yayın tarihi olan 7.4.2015’den neredeyse 11 ay sonra, 4 Mart 2016’da yayınlanmıştır. Her ne kadar daha öncesinde taslak olarak yayınlanmış olsa da uygulama açısından önem arz eden düzenlemelerin asıl olarak yayınladıkları şekilleridir. Dolayısıyla bu düzenleme halen uygulamada tartışılan bir konudur ve daha önce öngörülemeyen, düşünülmemiş senaryolar uygulamada karşılaşıldıkça tereddüt edilen durumlar ortaya çıkmakta ve farklı yorumlar ile karşılaşılmaktadır.

Çalışmamızda temel olarak ilgili mevzuatın, öteden beri faaliyetlerine devam eden şirketleri esas alarak düzenlendiği eleştirisine yer vererek, kanun metninde yeni kurulan şirketlerin de faiz indirimi hesaplama hakları olduğu halde ilgili mevzuatta yer verilen kısıtlamalar ile uygulamaya dair açıklamaların yeni kurulan şirketler açısından tereddüt yaratıcı hususlar oluşturduğuna; ilgili mevzuatın lafzı dikkate alındığında faiz indiriminden yararlanabilmek için ilgili hesap dönemine dair yıllık gelir tablosunda esas faaliyet gelirlerinin toplam

gelirlerin %75'inden fazla olmasının temel bir ön şart olup olmadığını incelemeye ve yeni kurulan şirketlerde doğal olarak kuruluş ve yatırım döneminde (hele ki uzun süreli sabit yatırım yapılması gereken yeni kuruluş dönemlerinde) ticari faaliyete hemen başlanmasının imkânsız olduğuna, diğer taraftan, bu dönemde ortaklar tarafından ödenen sermayenin yatırım masraflarına harcanmayan kısmının "basiretli tüccar ilkesi"ne uygun şekilde gelir getirici alanlarda değerlendirilmesinin gayet doğal ve ticari örf ve adetlere uygun olduğuna, bu durumda ticari gelir yaratıcı faaliyetlere başlanması için zorunlu olarak yaşanması gereken yatırım döneminde de –esas faaliyet gelirleri oluşmamış olsa da- faiz indirimi hesaplama hakkı olması gerektiği hususuna dikkat çekmeye çalıştık. Bu durum uygulamada çok büyük sıkıntılar yaratabilecek bir husustur. Düşünün, milyonlarca TL'lik sabit yatırım yapan bir şirketin faaliyete geçeceği döneme kadar zaman zaman atıl kalan bir kısım parasından birkaç bin TL dahi faiz geliri elde etmesi, gelir tablosunda %25'den fazla pasif nitelikli gelir olduğu iddiası doğurabilecek ve şirketin yatırım döneminde faiz indirimi hesaplama hakkının ortadan kaldırılabilecektir.

Yazımızda yer verilen tartışmaya ve tereddüde açık konularda eminimiz kısa zaman içinde pek çok mükellefin özelle talepleri Maliye Bakanlığı'na ulaşacaktır. Bizce uygulamayı özellemler ile yönlendirmek yerine, yeni kurulan ve yatırım döneminde olan, bu nedenle gelir tablosunda sadece pasif nitelikli gelirleri olan ya da aktif-pasif nitelikli hiçbir geliri olmayan şirketler açısından faiz indirimi hesaplama konusunun tüm mükellefleri bağlayıcı bir şekilde genel tebliğde güncelleme yapılması veya bir sirküler yayınlanması suretiyle aydınlatılması daha doğru olacaktır kanaatindeyiz.

Yasa metninde açık ve net bir şekilde yeni kurulan şirketlerin de nakit sermaye ödemesinde faiz indiriminden yararlanabileceği hükmü yer almaktadır. Ancak ilgili mevzuatta yeni kurulan şirketler açısından uygulamanın ne şekilde yapılacağına dair özel bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Aksine getirilen kısıtlar ise (bilhassa gelir tablosunda yer alan gelirlerin nitelikleri açısından getirilen kısıtlama) tereddüt yaratmıştır. Yasa metninde yer alan bir hakkın ikincil düzenlemeler ile kısıtlanmaması gerekir. Böyle bir düzenleme ve yaklaşım kanuna aykırılık teşkil eder ve diğer taraftan Anayasa ile getirilen vergisel adalet ve eşitlik ilkeleri yönünden aykırılıklar oluşacaktır kanaatindeyiz. Eğer amaç şirketlerin özkaynak yapısını güçlendirmek ve yatırımların borçlanma yerine özkaynaklar ile yapılmasını teşvik etmek ise, yeni kurulan ve doğal olarak ticari faaliyetlerine başlayabilmek için yatırımlar yapan şirketlerin desteklenmesinden daha doğal ne olabilir ki?

Ayrıca esas faaliyet konusu gayrimenkul yatırımları yapmak ve bu gayrimenkulleri kiraya vermek suretiyle esas faaliyet geliri kira geliri olan şirketler açısından da ilgili düzenlemelerdeki kısıtların ne şekilde dikkate alınması gerektiği ya da bu kapsamdaki şirketlerin nakit sermaye artışında faiz indirimi hesaplama haklarının olup olmayacağına dair genel bir açıklama ve düzenleme yapılmasında fayda görülmektedir.

Genel indirim oranının %0 olarak dikkate alınmasını gerektiren olayının takip eden yıllarda ortadan kalkması halinde, ilgili yıldaki TCMB faiz oranı üzerinden %50 genel indirim oranına göre hesaplama yapıp yapılamayacağı hususunun daha somut açıklamalar ve örnek uygulamalar ile biraz daha fazla ve biraz daha net izah edilmesi uygulamadaki olası bazı tereddütleri giderecektir kanaatindeyiz.

Diğer taraftan ortağa olan borcun sermayeye eklenmesinin indirim kapsamına alınmaması bizce çok anlamsızdır ve şirketleri sermaye artışı öncesinde –gerekirse borç kullanarak- ortağa borcu ödemeye ve sonra ortağın tahsil ettiği alacağını yeniden şirkete sermaye olarak koyması

gibi gereksiz dolambaçlı yollara sevk edecektir. Ancak bu uygulama şeklen mevzuata uyum sağlamış gibi gözükse de, bankadan kullanılan kredinin ortağa olan borç nedeniyle temin edildiği ve dolayısıyla ticari kazancın elde edilmesi ve devam ettirilmesi ile ilgisi olmaması nedeniyle olası vergi incelemesinde defter kayıtları üzerinden bu durum somut şekilde tespit edilirse krediye ilişkin faiz giderlerinin ve diğer masrafların reddedilmesi söz konusu olabilir. Şirketleri böyle zor durumlar ile karşı karşıya bırakmamak için bizce ortağa olan nakit borçların da sermayeye ilave edilmesi halinde indirim uygulamasından yararlanabilmesinin önü açılmalıdır. Aynı durum –her ne kadar herhangi bir yasal mevzuatımızda halen düzenlenmemiş olsa da-sermaye avansı/sermaye tamamlama fonu/zarar telafî fonu gibi adlar altında adlandırılan uygulama için de geçerlidir. Özkaynaklarını kaybetmiş bir şirket açısından gündeme gelen sermaye avansı uygulamasına indirim hakkı tanınmaması belki mantıklı bulunabilir ancak özkaynaklarını yitirmemiş v yatırımları öncesi sermaye artışında kullanılmak üzere ortaklarından para temin etmiş ve bunu özkaynak hesap sınıfında muhasebeleştiren şirketler açısından indirim uygulamasının önü açılmalıdır kanaatindeyiz.

Son olarak ise, tebliğde yer verilen açıklama ve örneklerden edindiğimiz izlenim, sermaye artışı sonrası genel indirim oranının %0 olarak belirlenmesine neden olacak bir işlem yapılmış ise (arsa-arazi yatırımı yapılması, iştirak hissesi alınması, ortağa borç verilmesi..v.d.), bu işlem **doğrudan** nakit sermaye artışı kaynak ile **yapılsın yapılmasın fark etmez** her şekilde nakit sermaye artışına indirim oranı %0 olarak uygulanması istendiği şeklindedir. Oysa gerçekte olması gereken, söz konusu işlemin gerçekten sermaye artışından sağlanan kaynak ile yapılıp yapılmadığının somut olarak tespit edilmesidir. Söz konusu işlem banka kredisi ile sağlanan kaynak ile de gerçekleştirilmiş olabilir. Elbette çok fazla kayıt ve işlemi olan şirketlerde bu detay hususu tespit etmek her zaman mümkün olmayabilir. Bu nedenle şirketlere tavsiyemiz, nakit sermaye artışı sonrasında sağlanan kaynağın ne şekilde kullanılacağına dair detaylı bir belgeleme yapmaları ve hatta kaynak kullanımına dair yönetim kurulu kararları doğrultusunda işlem yapmaları şeklindedir. Ancak bu konuda tahminimiz Maliye'nin katı bir tutum sergileyeceği ve nakit sermaye artışı sonrasında indirim oranının %0 olmasını gerektiren bir işlem yapılmış ise bu işlemin her şekilde nakit sermaye artışı ile yapıldığının kabulü şeklinde bir görüş oluşturacağıdır.